

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

**Forslag til lov om ændring af repatrieringsloven, hjemrejseloven og udlændinge-
loven (Adgang til indkomstregistret i forbindelse med dedikeret vejledning om
repatrieringsordningen, ændring af ydelsesstruktur og udbetalingstidspunkt
for hjælp til repatriering, høring af politiet i alle repatrieringssager, udvidelse af
målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse, videregi-
velse af helbredsoplysninger til brug for udsendelse, ændring af reglerne om be-
handling af sager om opholdstilladelse som udsendelsehindret samt fastsæt-
telse af indrejseforbud ved overskridelse af en udrejsefrist m.v.)**

22. januar 2024

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Udsendelse
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2023 - 6850
Akt-id 2528251

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslagets elementer om adgang til indkomstregistret i forbindelse med dedikeret vejledning om repatrieringsordningen, ændring af ydelsesstruktur og udbetalingstidspunkt for hjælp til repatriering, fastsættelse af indrejseforbud ved overskridelse af en udrejsefrist og tydeliggørelse af reglerne om vurderingen ved afgørelser om afslag på forlængelse af opholdstilladelser har i perioden fra den 26. oktober 2023 til den 23. november 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), alle 98 kommuner, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DI, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finans Danmark, Finanstilsynet, Flygtningenævnet, Folkehøj-skolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital,

Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrations-tjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Landsfor-eningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorgani-sation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellempolkeligt Samvirke, Parliamentary As-sembly of the Organization for Security and Cooperation in Europe, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Samtlige byretter, Røde Kors, Det Nationale Integrationsråd, SOS Racisme, Udlændingenævnet, Udviklings- og Forenklingstyrelsen, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), UNI-CEF Danmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, 3F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

Lovforslagets elementer om høring af politiet i alle repatrieringssager, udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse, videregivelse af helbredsoplysninger til brug for udsendelse og ændring af reglerne om behand-ling af sager om opholdstilladelse som udsendelseshindret har i perioden fra den 8. november 2023 til den 6. december 2023 været sendt i høring hos følgende myn-digheder og organisationer m.v.:

Aalborg Universitet, Aarhus BSS, Aarhus Universitet, Advokatrådet (Advokatsam-fundet), Arbejderbevægelsen Erhvervsråd, Amnesty International, Asylret, Bedste-forældre for Asyl, BL - Danmarks almene boliger, Børns Vilkår, Børnerådet, Central-organisationernes Fællesudvalg CFU, CEPOS, Cevea, Copenhagen Business School, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Nationalbank, Dan-marks Rejsebureau Forening, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk IT, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Selskab for Almen Medicin (DSAM), Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd (DSR), Danske Advokater, Danske Medier, Danske Patienter, Danske Rederier, Danske Re-gioner, Danske Universiteter, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Den Dan-ske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Det Kriminalpræventive Råd, DI Byggeri, Digitalt Ansvar, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolssty-relsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finanstilsynet, Flygt-ningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlæn-dingeretsadvokater, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring og Pension, Færøer-nes landsstyre, Greenpeace, GLS-A, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), HK/Danmark, HK/Kommunal, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetsho-spital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-Universitetet i København, IT-Politisk Forening, Justitia, Kirkernes Integrationstje-neste, KL – Kommunernes Landsforening, KOMBIT, Knud Vilby (på vegne af Freds-fonden), Kreativitet og Kommunikation, Kriminalforsorgsforeningen, Kvindernes In-ternationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af

Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Landsstyret via Rigsombudsmanden på Færøerne, LGBT+ Danmark, Lægeforeningen, Medierådet for Børn og Unge, Mellemløst Samvirke, MINO Danmark, Nets DanID A/S, Patientforeningen, Politiforbundet i Danmark, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Praktiserende Lægers Organisation (PLO), PRO-Vest Prosa, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Radio- og TV-Nævnet, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Rettighedsalliancen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Røde Kors, Rådet for digital sikkerhed, Samtlige byretter, Selvstyret via Rigsombudsmanden i Grønland, SMV Danmark, SOS Racisme, Syddansk Universitet, Sø- og Handelsretten, Teleindustrien, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Udlændingenævnet, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), Yngre Læger, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, 3F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

De nævnte elementer har desuden været sendt i høring hos alle 98 kommuner i perioden fra den 22. november 2023 til den 20. december 2023.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har modtaget høringssvar med bemærkninger fra:

Bedsteforældre for Asyl, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Selskab for Almen Medicin, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Katolske Kirke, Faxe Kommune, Finans Danmark, KL – Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, SOS Racisme, Vesthimmerlands Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune.

Følgende har afgivet høringssvar, men har ikke haft bemærkninger til lovudkastet eller har ikke ønsket at udtale sig herom:

Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Dansk Arbejdsgiverforening, Dommerforeningen, Finanstilsynet, Flygtningenævnet, Forbrugerbudsmanden, Forbrugerrådet TÆNK, Færøernes landsstyre, Københavns Byret på vegne af samtlige byretter, Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK), Politiforbundet, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Samsø Kommune, Udlændingenævnet og Aalborg Universitet.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter af indholdsmæssig karakter i de modtagne høringssvar så vidt muligt opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte myndigheders eller organisationers hovedsynspunkter samt Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer hertil. Udlændinge- og Integrationsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Bemærkninger af teknisk og generel politisk karakter samt bemærkninger, der ikke vedrører lovudkastet, indgår ikke i høringsoversigten. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan for en fuldstændig gennemgang af samtlige synspunkter henvise til høringssvarene, som er sendt til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg.

2. Høringssvarene

2.1. Generelle bemærkninger

Datatilsynet har bemærket, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i den del af lovforslaget, der vedrører adgang til indkomstregistret i forbindelse med dedikeret vejledning om repatrieringsordningen, ændring af ydelsesstruktur og udbetalings-tidspunkt for hjælp til repatriering og fastsættelse af indrejseforbud ved overskridelse af en udrejsefrist m.v., som har været sendt i ekstern høring i perioden fra den 26. oktober 2023 til den 23. november 2023, har beskrevet sådanne særlige kategorier af personoplysninger, som er reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 9, samt hvornår der kan ske behandling af sådanne oplysninger. På baggrund af det, der er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er det Datatilsynets forståelse, at det alene er hensigten, at der i forbindelse med terminaladgangen til indkomstregistret vil ske behandling af såkaldte almindelige personoplysninger som navn og kontaktoplysninger på arbejdsgiver samt indtægtsforhold, og at der ikke vil blive behandlet artikel 9-oplysninger. På den baggrund skal Datatilsynet opfordre til, at det overvejes, om der er behov for afsnittet om særlige personoplysninger i bemærkningerne, idet de pågældende bemærkninger måske kan tolkes sådan, at der i lovforslaget gives adgang til behandling af sådanne typer af personoplysninger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er enig med Datatilsynet i, at beskrivelsen af databeskyttelsesforordningens artikel 9 ikke er relevant for behandling af de personoplysninger, der vil blive foretaget med kommunernes terminaladgang til indkomstregistret. Ministeriet bemærker, at beskrivelsen er relevant for den behandling af helbredsoplysninger, som vil ske med den foreslåede hjemmel til, at Hjemrejsestyrelsen kan indhente helbredsoplysninger til brug for forskellige vurderinger, der skal foretages i forbindelse med konkrete udsendelser. Dette element blev ikke sendt i ekstern høring samtidig med elementet om kommunernes adgang til indkomstregistret, og det var derfor en fejl, at afsnittet om databeskyttelsesforordningens artikel 9 fremgik af den del af lovforslaget, som blev sendt i ekstern høring i perioden fra den 26. oktober 2023 til den 23. november 2023.

Den Katolske Kirke har anført, at lovforslaget, i stedet for at fokusere på repatriering, bør arbejde for at få de mennesker, der har fået opholdstilladelse i Danmark, til at blive en del af det danske samfund.

SOS Racisme har anført, at hvis Danmark ønsker at hjælpe med repatriering, skal det være frivilligt og uden pres fra hverken kommunerne eller udlændingemyndighederne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Den Katolske Kirke og SOS Racisme, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget.

2.2. Terminaladgang til indkomstregistret for kommuner til brug for den dedikerede vejledningspligt om repatriering

Faxe Kommune har anført, at det er hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregistret til brug for vurderingen af, om der skal vejledes efter § 5, stk. 1, 2. pkt.

Aalborg Kommune har bemærket, at de støtter den foreslåede ordning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Faxe Kommune og Aalborg Kommune.

KL har anført, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ved at give kommunerne hjemmel til indkomstregistret, forsøger at finde løsninger på de administrative udfordringer, som kommunerne oplever med at identificere målgruppen for den dedikerede vejledning. KL bemærker i forlængelse heraf, at på trods af adgangen til indkomstregistret er udsøgningen af målgruppen fortsat en administrativ tung og ressourcekrævende opgave, som kræver manuel opslag på den enkelte person i diverse databaser. KL uddyber, at såfremt den administrative opgave reelt skal lettes, skal alle de relevante data kunne samkøres.

Aarhus Kommune har anført, at for at en sådan adgang reelt letter det administrative arbejde, forudsætter det, at kommunerne også får adgang til datatabellerne, så opslaget kan automatiseres, dvs. opslag på flere personer ad gangen, samt få tilladelse til at samkøre data. Hvis adgangen alene består i at kunne slå ét personnummer op ad gangen, vurderes dette ikke at lette arbejdet. Så vidt Aarhus Kommune er bekendt med, kræver det en særlig tilladelse, hvis kommunerne skal kunne samkøre alle relevante data.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra KL og Aarhus Kommune, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at adgangen først og fremmest er tiltænkt en smidiggørelse af kommunernes arbejde med at klarlægge, i hvilket omfang en udlænding, som er tilflyttet kommunen inden for de seneste 36 måneder, har modtaget kontanthjælpslignende ydelser i en anden kommune i løbet af perioden, til brug for fastlæggelsen af, om udlændingen skal indkaldes til en dedikeret vejledningssamtale. Det er som udgangspunkt hensigten, at afklaringen af om der skal ske vejledning ved en dedikeret vejledningssamtale sker som led i den øvrige beskæftigelsesindsats, der er forbundet med at modtage kontanthjælpslignende ydelser. Det er endvidere hensigten, at samtalen, af hensyn til kommunens administration, placeres i forlængelse af en obligatorisk samtale, som den pågældende i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen vil blive indkaldt til hos kommunen.

KL har endvidere bemærket, at organisationen antager, at adgangen til indkomstregistret giver kommunerne mulighed for at automatisere opslagene, så det ikke blot drejer sig om en adgang, der afføder flere manuelle opslag. Dertil har KL opfordret til, at der redegøres for, hvad der menes med at "adgangen teknisk begrænses til de oplysninger, der er nødvendigt for kommunerne at få adgang til".

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningen fra KL, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. Ministeriet bemærker, at den enkelte kommune efter ikrafttrædelse af bestemmelsen vil skulle indgå en aftale med Skatteforvaltningen om, hvilke oplysninger kommunerne skal have adgang til i indkomstregistret. Der vil være tale om oplysninger om navn og kontaktoplysninger på arbejdsgiver og oplysninger om indtægtsforhold og ydelseshistorik, dvs. private økonomiske forhold.

Datatilsynet understreger vigtigheden af, at det konkret overvejes, hvorvidt det er sagligt og nødvendigt at give adgang til indkomstregistret, og om der inden for det enkelte område kan gives en begrænset adgang til registrets oplysninger. Det er således et grundlæggende krav, at offentlige myndigheder mv. ikke må behandle eller have adgang til oplysninger, som de ikke har behov for i forbindelse med deres konkrete myndighedsudøvelse. Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i bemærkningerne til lovforslagets afsnit 3 har forholdt sig til terminaladgangens saglighed og nødvendighed, samt de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder princippet om data-minering. Tilsynet forudsætter, at de databeskyttelsesretlige regler vil blive overholdt også i administrationen af reglerne og ved udnyttelsen af terminaladgangen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Datatilsynet, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at det er ministeriets forventning, at de enkelte aftaler mellem kommunerne og Skatteforvaltningen som udgangspunkt vil adressere forholdet til databeskyttelsesforordningen.

2.3. Ændring af sammensætning og tidspunkt for udbetaling af hjælp til repatriering

Aarhus Kommune har anført, at det er positivt, at der sker en forenkling af reglerne om, hvilke former for hjælp en udlænding kan modtage i forbindelse med repatriering, så der ikke i samme grad som i dag skal foretages vurderinger i forhold til erhvervsudstyr, transport, indbo, børnenes ret til skolegang m.v. Det vurderes også langt nemmere for borgerne at overskue mulighederne for repatrieringsstøtte.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Aarhus Kommune.

Dansk Flygtningehjælp har bemærket, at problemerne med udbetaling af hjælp til repatriering til personer, der repatrierer til Iran og Syrien, fortsat ikke er løst, og at der også opleves problemer med udbetaling til Rusland og Afghanistan. Dansk Flygtningehjælp har endvidere erfaret, at banker i flere lande kræver særlig dokumentation for at modtage og udbetale anden rate af repatrieringshjælpen, hvilket formentlig skal ses i lyset af bankernes øgede fokus på terrorfinansiering. Dette forlænger udbetalingen af den nuværende anden rate og opdelingen i flere udbetalinger kan medføre, at flere personer skal vente uforholdsmæssigt længe på at få ud-

betalt anden og tredje rate af hjælpen. Den foreslåede ændring af ydelsesstrukturen vil medføre endnu større komplikationer for personer, der ønsker at repatriere til Syrien eller Iran, når den fleksible udbetaling af repatrieringsstøtten træder i kraft. Det skyldes, at den fleksible udbetalingsordning indebærer, at den pågældende skal frasige sig retten til at fortryde repatriering. Ønsker den pågældende ikke det, kan vedkommende, på grund af udfordringerne med udbetaling til sanktionsbelagte lande, reelt kun få udbetalt den første ud af tre rater. Dansk Flygtningehjælp er enig i, at ordningen ikke må misbruges, men efter organisationens erfaring er det meget sjældent, at første del af de bevilgede ydelser bliver udbetalt, hvorefter repatriering ikke finder sted. Til gengæld stilles der ofte spørgsmålstegn ved, om det kan garanteres, at den resterende del af repatrieringshjælpen kommer til udbetaling efter udrejsen. Særligt føler personer, der ikke har fortrydelsesret, at de udviser stor tillid til myndighederne i forbindelse med repatriering.

Faxe Kommune har anført, at den foreslåede ordning med opdeling af repatrieringshjælpen er egnet til at mindske misbrug af ordningen, men at den vil medføre yderligere sagsbehandling for kommunerne, der fremover skal indstille til udbetaling tre gange i stedet for de nuværende to. Dertil fremgår det umiddelbart, at der er et større regnskab ved udbetaling af anden del lige efter ankomst til hjemlandet. Sagsbehandlingstiden ved udbetaling af anden rate vil blive kompliceret af, at anmodning og udbetaling skal ske på tværs af grænserne. Det kan indebære, at de repatrierede skal vente i så lang tid på udbetalingen, at de fortryder repatriering og vender tilbage til Danmark. Kommunen har endvidere anført, at det er en forudsætning for anvendelse af den foreslåede nye ordning, at den fleksible udbetalingsordning sættes i kraft.

Finans Danmark har bemærket, at pengeinstitutter kan have forskellige forretningsgange og risikopolitik, og at de praktiske udfordringer derfor kan variere mellem pengeinstitutterne. Udbetaling af repatrieringsstøtte indebærer en række praktiske udfordringer, som ikke bliver mindre af, at der skal laves flere udbetalinger. Hvis personen ønsker at opretholde sin konto i Danmark, vil det vanskeliggøre eller umuliggøre kundekendskabet, som er et krav efter hvidvaskloven. Pengeinstitutterne vil også i mange tilfælde klassificere kunden som højrisikokunde, fordi vedkommende ikke længere har tilknytning og bopæl i Danmark og måske nu bor i et land, som indebærer en øget risiko. Det kan derfor være, at pengeinstituttet vil afvikle kundeforholdet under henvisning til pengeinstituttets risikopolitik. I tilfælde hvor den repatrierende kan oprette og sende oplysninger om en ny konto i repatrieringslandet, kan pengeinstituttet overføre fra den pågældende kommunes konto i banken til kundens nye konto i udlandet, såfremt det kan lade sig gøre i forhold til de regler, som pengeinstitutterne skal overholde på hvidvask- og sanktionsområdet. Her kan dog også opstå en udfordring med, at pengeinstituttet kun kan overføre beløbet i en bestemt valuta og ikke altid den lokale valuta. Finans Danmark har i tidligere høringsvar til Udlændinge- og Integrationsministeriet fremhævet eksempler på, at der kan opstå et "sammenstød" mellem hvidvaskloven og retten til udbetaling af repatrieringsydelse. Med lovforslaget bliver det potentielt nemmere at indhente kundekendskabsmateriale for pengeinstitutterne, da udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om bl.a. fremgangsmåden ved

udbetaling af hjælp til repatriering, herunder oplysningspligt over for det pengeinstitut, der bistår med at overføre penge ved repatrieringen. Indhentelse af kundekendskabsoplysninger er dog ikke eneste udfordring ved overførsel af repatrieringsydelse, da der stadig kan være en udfordring for ansøger i at kunne få oprettet en konto i visse lande, der ikke har en god bankinfrastruktur. Samtidig er der også en stor udfordring i forhold til højrisikolande, særligt hvis de er underlagt sanktioner. Det kan til en række lande være vanskeligt/umuligt at overføre penge. Det kan være svært for det enkelte pengeinstitut at vurdere på forhånd, da en "afvisning" fra en samarbejdsbank/korrespondentforbindelse om at gennemføre en overførsel kan opstå uden varsel i forbindelse med en konkret overførsel. Samtidig er ansøgers pengeinstitut forpligtet til ved overførslen at sikre, at sanktionsreglerne bliver overholdt, uanset om kundekendskabet er på plads.

KL har anført, at det er positivt, at der sker en simplificering af bevillingsgrundlaget, så der ikke i samme omfang som i dag skal foretages vurderinger i op til 10 forskellige former for hjælp til repatriering. KL kvitterer for, at Udlændinge- og Integrationsministeriet arbejder for en mere enkel administration i kommunerne. KL vurderer dog fortsat, at kommunerne kan blive udfordret på udbetaling af anden og tredje rate af repatrieringshjælpen, som udgør størstedelen af støtten, og dermed er afgørende for borgerens etablering i det land, de er repatrieret til. Dette gælder lande, som ikke er omfattet af den fleksible udbetalingsmodel, og hvor borgere ikke på forhånd har en udenlandsk konto, eller hvor bankerne ikke har sammen "setup", som i Europa m.v. Bl.a. kan oprettelse af en konto i et sådant land tage lang tid, og ofte vil det også kræve personligt fremmøde i banken. Herefter skal man forvente en vis overførelsestid fra Danmark til den nye udenlandske konto, ofte via en mellembank. Endelig er det ikke muligt at opretholde en dansk konto til udbetaling af anden rate, da kontoen lukkes ned med henvisning til hvidvaskreglerne, når borgeren udrejser. KL opfordrer derfor til, at udfordringerne med udbetaling håndteres, inden den ændrede ydelsesstruktur træder i kraft. Manglende udbetaling af repatrieringsstøtten kan få konsekvenser for borgernes etablering i hjemlandet og i yderste konsekvens medføre fortrydelse af repatrieringen.

Københavns Kommune har bemærket, at intentionen med at udbetale anden rate af repatrieringshjælpen umiddelbart efter indrejse i repatrieringslandet er god, men at deres erfaring er, at overførsler til udlandet alene kan tage op til 2-3 uger, hvis man allerede er i besiddelse af en bankkonto i repatrieringslandet. Hvis man ikke allerede er i besiddelse af en bankkonto i repatrieringslandet, kan processen tage op til 4-5 uger eller endnu længere, hvis den pågældende eksempelvis ikke bevarer sin digitale postadgang. Kommunen oplever, at danske banker ret konsekvent lukker konti umiddelbart efter udrejsen af Danmark.

Vesthimmerlands Kommune har anført, at det allerede nu er problematisk med udbetaling af anden rate, som ikke kan udbetales til lande som Syrien og Iran, ligesom bankerne ikke vil lade den udrejstes konto stå åben efter udrejsen eller acceptere en fuldmagt til en anden borger. Med opdeling af repatrieringshjælpen i tre dele vil der således være en større andel af hjælpen, der ikke kan udbetales, når de

pågældende er repatrieret til de pågældende lande. Dermed er der risiko for, at færre vil benytte sig af ordningen.

Aalborg Kommune har bemærket, at den foreslåede ordning vil forenkle ydelsesstrukturen og tyngden i behandlingen af repatrieringssager. Kommunen forudser dog, at ordningen vil vanskeliggøre muligheden for udbetaling af både 2. og 3. rate ved repatriering til sanktionsbelagte lande som Syrien og Iran, som bevirker, at der ikke kan overføres hertil. Dette særligt sammenholdt med, at den fleksible udbetalingsordning ikke kan anvendes endnu. Kommunen har desuden en opmærksomhed på samarbejde med pengeinstitutterne, hvor de allerede nu ser udfordringer med mulighederne for, at borgere kan få udbetalt de store pengebeløb kontant forud for udrejse.

Aarhus Kommune har anført, at lovforslaget må forventes at føre til en kortere sagsbehandlingstid for de lande, hvortil det er ukompliceret at overføre penge, f.eks. Tyrkiet. Der eksisterer imidlertid i dag en stor udfordring med udbetaling af repatrieringsstøtte til både lande, hvor der ikke er traditionelle banker og sanktionsbelagte lande. Aarhus Kommune anerkender, at der er vedtaget en fleksibel udbetalingsmodel for udlændinge, der repatrierer til Syrien eller Iran, men der mangler fortsat en endelig afklaring af opgavesnittet og kompetencedelingen mellem kommunerne og Hjemrejsestyrelsen. For så vidt angår ikke-sanktionsbelagte lande opleves der også stigende problemer i forhold til bankernes indsats mod hvidvaskning, som medfører, at der ikke er så stor fleksibilitet hos bankerne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, Faxe Kommune, Finans Danmark, KL, Københavns Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune om de praktiske udfordringer med at udbetale hjælp til repatriering til personer, der opholder sig uden for Danmark, herunder i sanktionsbelagte lande. Ministeriet bemærker indledningsvis, at den foreslåede ændring af ydelsesstrukturen og tidspunktet for udbetaling af hjælp til repatriering allerede er blevet vedtaget af Folketinget ved lov nr. 1190 af 8. juni 2021. Lovens ikrafttræden blev udsat på grund af udfordringerne med udbetaling til primært sanktionsbelagte lande. Den fleksible udbetalingsløsning er blevet implementeret efter høringsperioden for lovforslaget, idet bekendtgørelse nr. 1493 af 6. december 2023 om fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering og hjemrejsstøtte ved tilbagevenden til Syrien eller Iran trådte i kraft den 1. januar 2024. For så vidt angår udfordringer med udbetaling af repatrieringsstøtte til lande, der ikke er sanktionsbelagte, er ministeriet ved at undersøge problemstillingen nærmere sammen med relevante parter. Ministeriet har derfor besluttet at udsætte ikrafttrædelsestidspunktet for den ændrede ydelsesstruktur og udbetalingsstidspunkt, indtil problemstillingen er nærmere afklaret. Dette svarer til den ordning for de ændringer, der blev vedtaget ved lov nr. 1190 af 8. juni 2021.

Dansk Flygtningehjælp har anført, at det fremgår af lovforslaget, at kommunerne fortsat skal foretage formuevurdering, inden der bevilges hjælp til repatriering, hvilket kan få betydning for størrelsen af den støtte, der bevilges, hvis ansøgeren selv

har formue. Dermed kan der fortsat være usikkerhed om størrelsen på repatrieringshjælpen. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilken rate der skal modregnes i, hvis ansøgeren har formue, der overstiger det, der kan ses bort fra. Det vil efter Dansk Flygtningehjælps mening være uhensigtsmæssigt, at modregne i den første udbetalingsrate, da denne i forvejen har en beskeden størrelse og skal dække rejseudgifter og den første tid efter indrejse i repatrieringslandet. Dansk Flygtningehjælp opfordrer til, at det tydeliggøres hvordan kommunerne skal forholde sig til modregning i repatrieringshjælpen. Dansk Flygtningehjælp er derudover ikke enig i argumentet om, at det vil lette kommunernes sagsbehandling at ændre på udbetalingsraterne af repatrieringshjælpen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. For så vidt angår modregning bemærker ministeriet, at det ikke vurderes nødvendigt at regulere i lovgivningen. Det fremgår således allerede i dag af Vejledning til repatrieringsloven, jf. VEJ nr. 10044 af 2. december 2021, afsnit 7.1.1, at beløb, der overstiger de formuebeløb, der efter repatrieringslovens § 7, stk. 11, kan ses bort fra, fradrages i den sidste del af etableringsydelsen efter repatrieringslovens § 7 a, stk. 1, nr. 4, der kommer til udbetaling efter et år eller, for de personer, der har fortrydelsesret efter udlændingelovens § 17 a, efter fortrydelsesfristens udløb. Dette er med til at sikre, at den pågældende person får det bedste grundlag for en holdbar repatriering. Ministeriet vil opdatere vejledningen efter vedtagelse af lovforslaget, så det afspejler den nye ydelsesstruktur.

Dansk Flygtningehjælp har endvidere bemærket, at der ud fra en gennemsnitsbetragtning ikke ændres på den samlede værdi af repatrieringshjælpen for den enkelte person. Hvis gennemsnitsberegningen er lavet på baggrund af den udbetalte hjælp til repatriering må man dog have få øje, at flere af de repatrierede personer eller evt. deres ægtefæller kan have haft gæld eller personlig formue, hvorfor der er modregnet i den bevilligede repatrieringshjælp til disse personer. Samlet set vil det derfor fremstå som om, der er bevilget og udbetalt mindre hjælp til repatriering, men årsagen hertil er, at en andel af de repatrierede personer ikke har været berettiget til den fulde hjælp. Dansk Flygtningehjælp er endvidere uforstående over for argumentet om, at den foreslåede ændring ikke er en forringelse af repatrieringshjælpens størrelse på baggrund af en gennemsnitsberegning, da værdien af hjælpen til repatriering i lovforslaget – på det individuelle plan – er lavere end størrelsen på den nuværende hjælp. I tillæg hertil bemærkes, at beløbene i den udgave af lovforslaget, der har været sendt i ekstern høring, er identiske med de beløb, der fremgår af den tilsvarende ændring af repatrieringsloven i lov nr. 1190 af 8. juni 2021, som er fastsat i 2021-niveau. Med den foreslåede bestemmelse i repatrieringslovens § 14, stk. 1, hvorefter beløbene først satsreguleres fra og med 2025, er der tale om en yderligere nedjustering af repatrieringshjælpen, idet den nuværende repatrieringshjælp er blevet satsreguleret to gange siden vedtagelsen af lov nr. 1190 af 8. juni 2021. Det er første gang siden repatrieringslovens ikrafttræden, at ordningens støtteforudsætninger forringes.

Københavns Kommune har om størrelsen af den første rate i den foreslåede ordning anført, at den kan føre til, at færre vil benytte sig af ordningen, fordi den ikke er attraktiv nok. Kommunen har en oplevelse af, at en del personer ikke selv har midlerne til at købe flybilletten, hvorfor de har behov for hurtig refundering af rejseudgifterne. Det vurderes endvidere, at 25.000 kr. pr. person, der er fyldt 18 år, til dækning af udgifter for afrejse og ankomst erfaringsmæssigt er for lavt til at dække de omkostninger, som en repatriering reelt kan indebære. Kommunen har en oplevelse af, at den økonomiske del af repatrieringshjælpen har en altafgørende betydning for beslutningen om at repatriere.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp og Københavns Kommune om størrelsen af hjælpen til repatriering, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. Ministeriet bemærker indledningsvis, at den foreslåede ændring af repatrieringshjælpens sammensætning allerede er blevet vedtaget af Folketinget ved lov nr. 1190 af 8. juni 2021. Lovens ikrafttræden blev udsat på grund af udfordringerne med udbetaling til primært sanktionsbelagte lande, som nu er håndteret med ikrafttræden af bekendtgørelse nr. 1493 af 6. december 2023 om fleksibel udbetaling af hjælp til repatriering og hjemrejsestøtte ved tilbagevenden til Syrien eller Iran. Lov nr. 1190 af 8. juni 2021 kan derfor sættes i kraft, og indgår i dette lovforslag, da der var behov for forskellige, tekniske konsekvensrettelser. For så vidt angår størrelsen af den samlede repatrieringshjælp bemærker ministeriet – i lighed med ministeriets svar på Dansk Flygtningehjælps tilsvarende bemærkninger, der blev fremsendt i forbindelse med høringen over lovforslaget til lov nr. 1190 af 8. juni 2021, jf. Folketingstidende 2020-21, A, L 215 som fremsat – at sammensætningen af hjælp til repatriering i lovforslaget ikke er ændret med henblik på at nedjustere eller opjustere hjælpen i forhold til i dag. Hensigten er således at foretage en omlægning af hjælpen, der ud fra en gennemsnitlig betragtning er neutral. Ministeriet fastholder overordnet, at der i forbindelse med de foreslåede ændringer af sammensætningen er taget udgangspunkt i den forventede aktivitet og den gennemsnitlige, budgetterede enhedsudgift på finansloven for 2021. Da hjælpen til repatriering i dag udgøres af en række delelementer, betyder den foreslåede omlægning til en mere fast ydelse, at nogle personer vil modtage en lidt højere hjælp til repatriering, mens den for andre vil være lidt lavere i forhold til i dag. Den foreslåede ændring betyder dog – ud fra en gennemsnitlig betragtning – at modtagere af hjælp til repatriering bevilges samme økonomiske støtte som med den eksisterende ordning. For så vidt angår bemærkningerne om satsregulering bemærkes, at det ikke på det tidspunkt, hvor lovforslaget blev udarbejdet med henblik på ekstern høring, var muligt at satsregulere beløbene til 2024-niveau. Det fremgår således også af bemærkningerne i høringsudgaven, at beløbene er angivet i 2021-niveau. I overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i lovforslaget til § 14, stk. 1, i repatrieringsloven, er beløbene nu angivet i 2024-niveau. Størrelsen af den samlede repatrieringshjælp bliver dermed ikke forringet med den foreslåede ordning.

Aarhus Kommune har anført, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, hvornår kommunerne efter den foreslåede opdeling af udbetalingstidspunktet skal indhente oplysninger fra Kriminalregistret om, hvor vidt den pågældende er sigtet eller dømt

for en lovovertrædelse. Såfremt kommunerne skal indhente oplysningerne ved udbetalingen af alle tre rater, vil dette forlænge sagsbehandlingstiden betydeligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det fremgår af den gældende repatrieringslovs § 7, stk. 3, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering indhenter en udtalelse fra politiet om, hvor vidt ansøgeren er sigtet for en lovovertrædelse, der er registreret i Kriminalregistret. Efter § 7, stk. 5, 1. pkt., indhenter kommunalbestyrelsen endvidere inden udbetaling af den sidste del af hjælpen til repatriering, jf. § 7 a, stk. 2-5, en udtalelse fra politiet om, hvorvidt den pågældende på udbetalingstidspunktet er sigtet eller dømt i Kriminalregistret for en lovovertrædelse, der er nævnt i udlændingelovens § 22, nr. 4-8, og som er begået her i landet forud for kommunalbestyrelsens afgørelse om hjælp til repatriering. I lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås henvisningen i repatrieringslovens § 7, stk., 5, 1. pkt., til lovens § 7 a, stk. 2-5, ændret til § 7 a, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, nr. 3. Heraf følger, at kommunalbestyrelsen fortsat i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering vil skulle indhente en udtalelse fra politiet om, hvor vidt ansøgeren er sigtet for en lovovertrædelse, der er registreret i Kriminalregistret, og at kommunalbestyrelsen inden udbetaling af den sidste rate, jf. de foreslåede § 7 a, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, nr. 3, skal indhente en sådan udtalelse fra politiet.

Aarhus Kommune har videre anført, at lovforslagets element om dækning af udgifter til nødvendig lægeordineret medicin ikke tager højde for de tilfælde, hvor medicinen eksempelvis har begrænset holdbarhed. Aarhus Kommune foreslår derfor, at der åbnes op for, at udlændinge også kan få udbetalt et engangsbeløb til selv at købe (evt. noget af) medicinen i hjemlandet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet er enig i Aarhus Kommunes bemærkning om, at det, ligesom efter gældende ret, skal være muligt at dække udgifter til medicin ved forudbetaling, hvis medicinen f.eks. har begrænset holdbarhed. Udlændinge- og Integrationsministeriet har derfor justeret lovforslaget i overensstemmelse hermed.

Aarhus Kommune har desuden bemærket, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, om personer, der er fyldt 18 år, og som ikke samtidig modtager reintegrationsbistand, men som medtager deres pension eller førtidspension til repatrieringslandet, skal have udbetalt 70.000 (nu 75.080,77) kr. eller 85.000 (nu 91.169,5) kr. efter de foreslåede bestemmelser i repatrieringslovens § 7 a, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 2.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at det følger af de nævnte, foreslåede bestemmelser, at personer, der er fyldt 18 år og samtidig modtager reintegrationsbistand, efter indrejsen i repatrieringslandet skal have udbetalt 75.080,77 kr., mens personer, der er fyldt 18 år og ikke samtidig modtager reintegrationsbistand, skal have udbetalt 91.169,5 kr. efter indrejsen. Heraf følger, at det ikke har betydning, om den pågældende samtidig medtager pension eller førtidspension til repatrieringslandet. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at dette også

ud fra et administrations- og ressourcehensyn i kommunerne er mest hensigtsmæssigt, således at kommunerne alene skal forholde sig til, om den pågældende modtager eller ikke modtager reintegrationsbistand efter repatrieringslovens § 10.

2.4. Høring af politiet i alle sager om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand

Bedsteforældre for Asyl har anført, at politiet får udvidede beføjelser, men at politiet ikke ses at få udvidede kompetencer til at håndtere beføjelserne.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker hertil, at kommunerne allerede i dag kan indhente en udtalelse fra politiet i forbindelse med afgørelse om hjælp til repatriering og reintegrationsbistand, hvis kommunen har grund til at antage, at ansøgeren har til hensigt at deltage i aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Ministeriet finder på den baggrund, at der ikke behov for at udvide politiets kompetencer i forbindelse med de foreslåede ændringer.

Dansk Flygtningehjælp anbefaler, at der sættes en tydelig frist for, hvor lang tid der må gå med at indhente en udtalelse fra politiet for ikke at forsinke processen yderligere. Derudover formoder Dansk Flygtningehjælp, at ministeriet ønsker at undgå, at skattekroner understøtter militante bevægelser i udlandet, uanset om de er islamistiske eller noget andet.

KL finder det positivt, at Udlændinge- og Integrationsministeriet ønsker at sikre repatrieringsordning mod misbrug og kvitterer for anerkendelsen af, at kommunerne kan have vanskeligt ved at foretage en vurdering af, om der bør indhentes en vurdering fra politiet på baggrund af de oplysninger, kommunerne råder over. KL vurderer dog, at det vil medføre mere administration og længere sagsbehandlingstid at kommunerne vil skulle indhente en udtalelse fra politiet i alle sager om repatriering. Hertil bemærker KL, at det er afgørende, at sagerne håndteres hurtigt hos politiet og hos PET og anbefaler, at der sættes en frist på tilbagemeldingen fra politiet. I den forbindelse bemærker KL, at for lang sagsbehandlingstid både kan medføre et øget pres i kommunen grundet borgerens utålmodighed omkring muligt udrejsetidspunkt, og i yderste konsekvens kan det også få betydning for, om borgeren ender med at repatriere. Endelig bemærker KL, at KL forudsætter, at kommunerne bliver kompenseret for de administrative meropgaver, der er forbundet med lovforslaget.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Dansk Flygtningehjælp og KL, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. Ministeriet er enig med Dansk Flygtningehjælp i, at hensigten med de foreslåede ændringer er at mindske risikoen for, at ordningerne tilfalder eller understøtter aktiviteter i udlandet, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Ministeriet har på den baggrund indsat "f.eks." i afsnit 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvorefter der fremgår: "Det er ministeriets vurdering, at en sådan

ændring vil kunne medvirke til at mindske risikoen for misbrug af ordningerne og herved i sidste ende, statsborgeres skattekroner helt eller delvist tilfalder eller understøtter f.eks. militante islamistiske bevægelser i udlandet.”

For så vidt angår det anførte om fastsættelse af en frist er Udlændinge- og Integrationsministeriet enig i, at det i visse sager kan være hensigtsmæssigt, at kommunen fastsætter en rimelig frist for politiets udtalelse, dog således at en sag ikke kan afgøres, inden en udtalelse er modtaget. Ministeriet finder det dog ikke nødvendigt, at der fastsættes en sådan frist i lovgivningen.

For så vidt angår kompensation af kommunerne i forbindelse med lovforslaget vil Udlændinge- og Integrationsministeriet gå i dialog med KL om eventuelle administrative konsekvenser som følge af lovforslaget.

2.5. Udvidelse af målgruppen for videregivelse af oplysninger til brug for udsendelse samt videregivelse af helbredsoplysninger uden udlændingens samtykke

Bedsteforældre for Asyl har bl.a. anført, at de hæfter sig ved, at oplysningerne må indhentes, dels uden personens vidende, dels uden at myndighederne har pligt til at oplyse personen om, hvilke oplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, der er indhentet til brug for en udsendelse. Bedsteforældre for Asyl hæfter sig desuden ved ønsket om at kunne benytte øget medicinering i forbindelse med en udsendelse. Endelig vil det efter Bedsteforældre for Asyls opfattelse svække tilliden til tavshedspligten, når Hjemrejsestyrelsen kan forpligte myndigheder, institutioner og sundhedspersoner til at videregive oplysninger fra patientjournaler.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Bedsteforældre for Asyl, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget. Ministeriet kan oplyse, at det forudsættes i overensstemmelse med udgangspunktet i sundhedslovens § 43, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsen, forinden der anmodes om oplysninger, har forsøgt at indhente udlændingens samtykke. Kun i særlige situationer kan der være grund til ikke at oplyse den pågældende om Hjemrejsestyrelsens anmodning, hvis det må befrygtes, at den pågældende i så fald vil unddrage sig udsendelse. Det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen i sådanne tilfælde i forbindelse med anmodningens fremsættelse til den sundhedsperson, der er i besiddelse af oplysningerne, beskriver, hvis der er konkret grund til, at udlændingen ikke skal oplyses om styrelsens anmodning. Det forudsættes, at denne fremgangsmåde alene vil blive anvendt helt undtagelsesvist og alene i de situationer, hvor det vurderes at være afgørende for udsendelsens gennemførelse, at udlændingen ikke får oplysning om Hjemrejsestyrelsens anmodning.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at det må bero på en misforståelse fra Bedsteforældre for Asyl, at der med forslaget skulle være et ønske om øget medicinering. Hjemrejsestyrelsen skal som led i sit virke vurdere, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse

med planlægning og gennemførelse af udsendelse, og om der er behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen. Hermed menes, om udlændingen har behov for lægeordineret medicin under hjemrejsen og den første tid i hjemlandet på baggrund af sin helbredstilstand. Dette er således ikke et udtryk for øget medicinering.

Dansk Flygtningehjælp har anført, at organisationen opfordrer til, at der udarbejdes klare retningslinjer for, hvornår der kan ske indhentelse af helbredsoplysninger uden samtykke, samt hvornår videregivelsen vurderes at være nødvendig.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig Dansk Flygtningehjælps opfordring, som ministeriet vil viderebringe til Hjemrejsestyrelsen.

Dansk Selskab for Almen Medicin har anført, at organisationen er positivt indstillet over for forslaget, og har i den forbindelse understreget vigtigheden af, at videregivelse af sundhedsoplysninger og sygejournaler til brug for hjemsendelsessager reduceres til det nødvendige og tilstrækkelige ved, at der som hovedregel alene indhentes oplysninger om afgrænsede helbredsproblemstillinger via anmodning om erklæring fra relevant læge.

Danske Regioner har anført, at regionerne bifalder forslaget om, at der etableres lovhjemmel til videregivelse af oplysninger fra patientjournaler til Hjemrejsestyrelsen. Regionerne bemærker i relation til forslaget, at det kan give anledning til tvivl, hvorvidt det med den foreslåede § 20, stk. 3, i hjemrejseloven, er hensigten alene at skabe lovhjemmel til videregivelse af helbredsoplysninger eller, om der ligeledes kan videregives oplysninger om andre fortrolige forhold, hvis sådanne oplysninger fremgår af journalen og kan skønnes relevante for Hjemrejsestyrelsens vurdering af udrejsesagen. Danske Regioner foreslår desuden, at der udarbejdes en fast skabelon, som Hjemrejsestyrelsen kan anvende i forbindelse med anmodning om oplysninger efter den foreslåede § 20, stk. 3.

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan oplyse, at der efter den foreslåede bestemmelse alene vil være pligt til at udlevere helbredsoplysninger til Hjemrejsestyrelsen i det omfang, videregivelsen er nødvendig for styrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, om der skal træffes særlige forholdsregler i forbindelse med planlægning og gennemførelse af udsendelsen eller et eventuelt behov for lægeordineret medicin i forbindelse med udsendelsen. Oplysninger, som ikke skønnes at være af væsentlig betydning for denne vurdering, vil derimod ikke kunne videregives efter bestemmelsen.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse være hjemmel til at videregive oplysninger om andre fortrolige forhold end helbredsoplysninger, hvis sådanne oplysninger fremgår af journalen og er nødvendige for Hjemrejsestyrelsens vurdering. Da Hjemrejsestyrelsens vurdering tager udgangspunkt i, om en udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse, vil videregivelse af andre fortrolige oplysninger end helbredsoplysninger i praksis kun forekomme meget sjældent, hvis overhovedet.

Ministeriet har noteret sig Danske Regioners forslag om udarbejdelse af en fast skabelon, som Hjemrejsestyrelsen kan anvende i forbindelse med anmodning om oplysninger efter den foreslåede § 20, stk. 3.

Datatilsynet har anført, at bemærkningerne bør tydeliggøres således, at det tydeligt fremgår, at der er tale om en nødvendighedsbetingelse frem for en relevansbetingelse med henblik på at sikre overholdelse af dataminimeringsprincippet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne fra Data-tilsynet og har tydeliggjort i lovforslagets bemærkninger, at helbredsoplysningerne skal være nødvendige for Hjemrejsestyrelsens vurdering af, om udlændingens helbredstilstand tillader udsendelse m.v., førend der er pligt til videregivelse til styrelsen.

2.6. Ændring af reglerne om behandling af sager om opholdstilladelse som udsendelseshindret

Bedsteforældre for Asyl har anført, at den foreslåede ordning tilsyneladende ikke følges op af overførsel af personale til Hjemrejsestyrelsen, og spørger til, om det er betryggende for kvaliteten og tilliden til Hjemrejsestyrelsens fremtidige afgørelser.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har noteret sig bemærkningerne, som ikke giver anledning til ændring af lovforslaget.

Dansk Flygtningehjælp har anført, at Hjemrejsestyrelsen ikke hidtil har haft kompetence til at træffe afgørelse om opholdstilladelse. Ud fra Hjemrejsestyrelsens formål om, at flere udlændinge uden lovligt ophold udrejser, findes det ikke hensigtsmæssigt, at Hjemrejsestyrelsen tillægges kompetence til at træffe afgørelse om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer. Styrelsens klare fokus på udsendelse af udlændinge kan således betyde tilbageholdenhed i forhold til at vurdere, at udsendelse for tiden er udsigtsløs. Vurderingen heraf er i forvejen vanskelig i praksis og ikke tilknyttet vejledning eller andet fortolkningsbidrag.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at Hjemrejsestyrelsen som enhver anden forvaltningsmyndighed forudsættes at behandle sager og træffe afgørelse i overensstemmelse med gældende ret, almindelige principper for saglighed og lovfortolkning samt i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige sagsbehandlingskrav, som følger af bl.a. forvaltningsloven.

Dansk Flygtningehjælp er bekymrede over den procedure for behandlingen af sager, der lægges op til. Med henvisning til de forarbejder, der knytter sig til ændringen af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4, ved lov nr. 473 af 1. juli 1998, står der således i både cirkulæreskrivelse nr. 123 af 13. juli 2000 og i vejledning nr. 122 af 13. juli 2000, at "Rigspolitiets forelæggelse for Udlændingestyrelsen skal ske i alle sager, snarest efter at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af den udrejsefrist, som blev fastsat i forbindelse med et endeligt afslag på asyl.." samt videre, at "Rigs-

politiets forelæggelse for Udlændingestyrelsen skal ske i alle de nævnte sager, uanset om udlændingen har undladt at medvirke ved udsendelsesbestræbelserne." Efter gældende ret skal alle sager således forelægges 18 måneder efter endeligt afslag på asyl eller seneste afslag på opholdstilladelse på grund af udsendeshindringer, hvorefter der træffes afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse på grund af udsendeshindringer eller om afslag, som kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren. Hvis Hjemrejsestyrelsen, som der lægges op til i udkastet, kun skal vurdere sagerne af egen drift, hvis de vurderer, at alle betingelserne for en opholdstilladelse umiddelbart er opfyldt, vil styrelsens vurdering af, at en udsendelse ikke er udsigtsløs, aldrig blive forelagt ansøger til partshøring eller efterprøvet af en uafhængig klageinstans. Dette vil så alene ske, hvis personen selv ansøger om opholdstilladelse. De pågældende personer har på det her tidspunkt typisk ikke en advokat og har ofte heller ikke de fornødne ressourcer til selv at udfærdige en ansøgning. Dansk Flygtningehjælp skal derfor opfordre til, at Hjemrejsestyrelsen forpligtes til af egen drift at vurdere sagerne, snarest efter at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at der siden lovforslaget blev sendt i ekstern høring er foretaget flere ændringer i elementet om ændring af reglerne om behandling af sager om opholdstilladelse som udsendeshindret. Det fremgår således nu af bemærkningerne bl.a., at Hjemrejsestyrelsen af egen drift skal vurdere, om betingelserne for at blive anset for udsendeshindret i udlændingelovens § 9 c, stk. 2's forstand er opfyldt, snarest efter, at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af udrejsefristen. Hvis Hjemrejsestyrelsen vurderer, at betingelserne for opholdstilladelse ikke er opfyldt, skal styrelsen træffe en afgørelse herom, over hvilken der vil være klageadgang til udlændinge- og integrationsministeren. Det fremgår videre af bemærkningerne, at det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen herefter hver 18. måned af egen drift skal vurdere sagen på ny med henblik på at tage stilling til, om betingelserne for at udlændingen kan anses som udsendeshindret nu er opfyldt.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Lovforslaget adskiller sig, foruden mindre tekniske og redaktionelle ændringer, fra de udkast, der har været sendt i høring, på følgende punkter:

Ændring af repatrieringsloven:

- Ikrafttrædelsestidspunktet for de ændringer, der vedrører den ændrede ydelsesstruktur og udbetalingstidspunkt for hjælp til repatriering udsættes på udlændinge- og integrationsministerens bestemmelse. Ministeren vil sætte ændringerne i kraft, når problemstillingerne vedrørende fremgangsmåden ved den praktiske udbetaling af navnlig anden rate er afklaret.

- De beløb, der kan bevilges til repatriering, jf. den foreslåede nyaffattelse af repatrieringslovens § 7 a, var angivet i 2021-niveau i høringsudgaven, men er efterfølgende blevet opdateret til 2024-niveau i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse i repatrieringslovens § 14, stk. 1.
- I forbindelse med hjælp til repatriering skal det, ligesom efter gældende ret, fortsat være muligt at dække udgifter til medicin ved forudbetaling, hvis medicinen har begrænset holdbarhed. Lovforslaget er derfor justeret sådan, at det nu fremgår, at medicinen så vidt muligt forudsættes indkøbt i Danmark inden udrejse, men at udgifterne til indkøb af medicinen i repatrieringslandet kan dækkes ved forudbetaling der, hvis der er særlige forhold, der gør sig gældende – f.eks. at medicinen har begrænset holdbarhed.

Ændring af udlændingeloven:

- I høringsudgaven af lovforslaget var der lagt op til, at Hjemrejsestyrelsen fra Udlændingestyrelsen skulle overtage den fulde afgørelseskompetence vedrørende opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 2, herunder at Hjemrejsestyrelsen også skulle have kompetencen for så vidt angår udelukkelse efter udlændingelovens § 10, forlængelse, meddelelse af tidsubegrænset ophold m.v.

Efter høringen er denne del af lovforslaget blevet ændret sådan, at Hjemrejsestyrelsen ikke får kompetence til at meddele opholdstilladelse, men kompetence til at vurdere, om betingelserne for at blive anset som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt. Hjemrejsestyrelsen laver, hvis betingelserne vurderes at være opfyldt, en bindende indstilling herom til Udlændingestyrelsen, der herefter træffer den formelle afgørelse på baggrund af Hjemrejsestyrelsens indstilling, som skal lægges uprøvet til grund. Udlændingestyrelsen vurderer fortsat, om den pågældende evt. er udelukket fra opholdstilladelse efter § 10.

Dette indebærer også, at en del af de konsekvensrettelser, der fremgik af den udgave af lovforslaget, der blev sendt i ekstern høring, nu er udgået.

Hvis Hjemrejsestyrelsen vurderer, at betingelserne for at blive anset som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, ikke er opfyldt, træffer styrelsen en afgørelse herom, som kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

- I høringsudgaven til lovforslaget fremgik det, at Hjemrejsestyrelsen skulle vurdere alle sager, når betingelserne for opholdstilladelse umiddelbart vurderedes at være opfyldt, det vil sige efter udløbet af 18 måneder efter den seneste udrejsefrist og når der var truffet afgørelse om at den pågældende medvirkede ved udsendelsesbestræbelserne.

Det var ikke herved Udlændinge- og Integrationsministeriets hensigt at begrænse, i hvilket omfang potentielt relevante skal vurderes. Det er derfor nu præciseret, at Hjemrejsestyrelsen af egen drift skal vurdere, om betingelserne for at blive anset for udsendelsehindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt snarest efter, at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af udrejsefristen. Hvis betingelserne vurderes ikke at være opfyldt, f.eks. fordi den pågældende ikke medvirker ved udsendelsesbestræbelserne, træffes en afgørelse herom, over hvilken der er klageadgang til udlændinge- og integrationsministeren.